

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Henrici || Svsonis Viri Sanctita-||te, Ervditione Et
Mi-||racvlis Clari, Opera**

Seuse, Heinrich

Coloniae, 1615

Quid sit Deus. Capvt XVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38029

Resignata cō-
uerſio quam
Deo grata.

bestiales omnes ac sensuales calcando voluptates. Resignata conuersio siue reuersio, nonnunquam Deo gratior est, quam sibi placens peruerantia. Collige animam tuam ab sensibus externis, per quos in rerum externarum multipliciter dispersa est. Inrorsus redi, iterum atque iterum intrò reuertere in unitatem, & DEO frui, fortiter persevera, nec unquam contenta sis, donec in hac vita temporaria, quatenus humanæ imbecillitati possibile est, id assequaris, quod in æterna semper præsens est.

Quid sit Deus.

CAPVT XVII.

POST eiusmodi rationalem hominis externi in internum introductionem, extiterunt in spiritali illa Ministri filia sublimis intelligentiæ, de quibus cum ex Ministro esset sciscitata, utrum percontari sibi liceret, ille respondit: Licet plane: quandoquidem ordinatè per oportuna & congrua media sue exercitia progressa es, permillum est spiritali rationi tuæ de rebus sublimibus inquirere. Itaque quicquid voles interroga. Ait illa: Dic mihi pater, quid sit DEVS, atque ut sit DEVS, id est, ut & simplex sit & trinus. Respondit Minister: Hæ nimirum sublimes sunt quæstiones. Quod ad primam quæstionem attinet. Quid sit Deus, noueris quotquot unquam Doctores exciterint, eam absoluerè nō potuisse: siquidem sensus & rationem omnem excedit. Tamen qui studiosus est, si quærendi non remittat diligentiam,

Deus quid sit
perfectè sciri
aut dici ne-
quire.

etiam, obtinet quandam Dei notitiam, sed valde remotam: In ipsa autem Dei cognitione vita aeterna & suprema hominis beatitudo consistit. Hac ratione priscis seculis Deum inuestigarunt quidam non contemnendi Philosophi, maximè acutissimus ille Aristoteles, qui ex rerum natura & ordine ipsum naturæ authorem exploravit. Quæsit sedulo, inuenitque naturæ aptissimo confirmatus ordine & cursu, necessarium vnum aliquem esse principem & Dominum totius vniuersi, quem nos Deum nuncupamus. De hoc Deo ac Domino nostro ea nobis cognitio suppetit, esse eam substantiam immortalem, æternam sine ante vel post, simplicem, nudam, incommutabilem, incorpoream ac existentem spiritum, cuius substantia vita illius & operatio est, cuius viuacissima intelligentia in seipsa & per seipsam cuncta nouit, cuius essentia in seipsa abyssus quædam est deliciarum & gaudiorum, qui denique sui ipsius & omnium ipso in futura vita fructurorum supernaturalis, ineffabilis & iucundissima beatitudo est. His auditis suspiciens Virgo, ait: Honorum sanè iucunda commemoratio est, ista quæ audire iuuat, quippe quæ cor ipsum excitant, eriguntque spiritum sursum longè ultra seipsum. Perge igitur mi Pater de his sermonem texere. Ait Minister: Diuina essentia, de qua loquimur, eiusmodi intelligibilis vel intellectualis substantia est, vt oculis corporeis non possit in seipsa conspici: potest tamen in suis effectibus cerni, vt egregium artificem ex eius opere probamus. Vt enim Apostolus confirmat, *Uisibilia Dei à creatura Mundi per ea, quæ facta* Rom. i.

Deum qui quò inuenerint.

Deus quid.

Diuina essentia qualis sit substantia.

X 3 sunt,

sunt, intellecta conspiciantur. Sunt namque creaturæ ceu speculum quoddam, in quibus Deus reflectet. Quæ cognitio, speculatio dicitur, qua illud præstantissimum Mundi architectum in eius opere contemplamur. Age iam sursum & circumcirca per cuncta Mundi climata respice, cerne quàm amplum, quàm celsum et cælum ornatissimum, quam cursu velox, quàm mirificè suus ipsum opifex decorarit septem illis errantibus sideribus quæ planetæ vocantur, quorum singula, luna dempta, sua magnitudine longè vincunt orbem terræ: quàm denique innumera micantium stellarum numerositate præclarè ornatum sit. Perpende, quos fecunditatis, quos fructus, quas opes Sol efficit in Terra, dum æstivo tempore nullis impeditus nubibus radios suos diffundit, ut prævirescant, ut folia & gramina erumpant, flores germinent, ut sylvæ & plani æquora campophilomenarum variarumque avium caculissimum resonent, ut generis omnis bestiolæ seuam hyemis asperitatem reconditæ prodant lætabundæ, atque ut sit inter homines alii nascantur, alii senescant, & præ nimia alacritate hilares appareant. Si ergo Omnipotens DEVS tam amabilis & iucundus es in creaturis tuis, quam in teipsa felix, beatus, omnis plenus gaudij, quam formosus & pulcher es? Accede ulterius filia ad ipsa elementa contemplanda: Contuere Terram, Aquam, Aërem, & Ignem, & cuncta quæ in his versantur mira & stupenda, infinita inter se diversitate discreta, multiplicemque varietatem hominum, animalium, avium, piscium, & marium.

Cæli ornatu
quantus.

Sol quas re-
bus subun-
ribus confe-
rat opes.

marinorum monstrorum. Atque hæc omnia
 laude & honore prosequuntur inexhaustam Deus conser-
 illam immensitatem, quæ intra te est. uator omniū Ecquis
 tandem Domine cuncta hæc conseruat, & nu-
 tritatur? Nimirum tu Domine singulis pro
 suo modo prouides, magnis & exiguis, opu-
 lentis & egenis. Tu Deus ista facis, tu re-
 uerè solus es DEVS verus. En filia DEVM
 tandem quaesitum nunc inuenisti. Suscipe mo-
 do nitentibus oculis, hilari vultu, exultanti
 corde, eumque intuere & amplectere exrentis
 animæ & mentis brachijs, eique laudes & gra-
 tias age, tanquam creaturarum omnium vni-
 co ac præcipuo Imperatori. Ex hac specula-
 tione in homine piè ac amanter affecto inti-
 mum cordis iubilum exoritur, iubilum nan-
 que gaudium cordis est, quod lingua effari
 non potest, licet cor animamque efficaciter
 perfuderit. Eheu animaduerto ego, nunc in
 meipso os animæ meæ hæc tensus clausum, tibi
 tam patefactum esse: cogorque in laudem Dei
 quippiam secreti tibi edicere, quod hucusque
 nemini adhuc enunciaui. Dominicanus qui-
 dam Monachus, mihi probè notus, in suo ex-
 ordio toto ferè decennio eiusmodi excellentē
 gratiam quotidie bis à Deo præstitam sibi sen-
 tit, putà manè & vesperè, idque tanto temporis
 spatio, quo potuissent bis legi Vigilæ (quas
 vocant) Mortuorum. Interea ille aded erat ab-
 sorptus in Deum æternam sapientiam, ut nihil
 inde eloqui posset. Quandoque familiare cum
 Deo miscebat colloquium, non ore, sed mente,
 alias lamentabiliter ad illum suspirabat, in-
 terdum vbertim plorabat, nonnunquam raci-

Iubilū quid.

Paradigma.

tus secum ridebat. Sæpè sibi videbatur ferè
 sublimis in aëre, atque inter tempus & æterni-
 tatem in profundo mirabilium diuinorum,
 quæ nemo satis capere sufficit, natare ac perua-
 gari. Vnde cor eius adeo redundabat, vt inter-
 dum manum illi admodum laboranti admo-
 uens, diceret: Eheu cor meum, quantum hodie
 tibi laboris accidet? Quodam die per visum
 spiritaliter vidit cor paternum sine vlllo me-
 dio, modo quodam ferè ineffabili ad ipsius
 cor suaviter applicari, idemq; cor paternum,
 id est, æternam sapientiam intrinsecus sine for-
 mis ipsius cordi loqui. Tum ille spiritali illo
 perfusus iubilo, hilariter dixit: Eia dilectè vi-
 nice atque amantissime, nudato corde & sim-
 plici omnium rerum creatarum nuditate com-
 plector formæ nesciam diuinitatem tuam. O
 Deus amicorum omnium longè excellentissi-
 me. Sanè cuiuslibet temporarij amici vel ma-
 ximus amor erga amicum suum, tamen discre-
 tionem & diuersitatem habet. At tu omnis veri
 amoris infinita iucunditas, in corda te amato-
 rum liquidus influis, atque in animæ essentia
 nudum ac totum omnino te infundis, ita vt
 nihil tui foris remaneat, sed amantissime cum
 dilecto coniungaris ac vniaris. Ad hæc Virgo
 sic locuta est: Ingens profecto ea gratia est vbi
 sub hac nihili ratione quispiam in Deum rap-
 pitur. Velim tamen institui, num hoc perfec-
 tissimum sit an non. Cui Minister, Non est, in-
 quit, hoc perfectissimū sed est prælium quod-
 dam suaviter illiciens hominem, quò essentia-
 lem in Deum excessum ac immersionem ob-
 tineat. Interroganti Virgini, quid essentiale vel
 non

Essentialis
homo quis.

non essentialē vocaret, respondit: Essentialē
vel habitualem, vt ita dicam, hominem appel-
lo, qui stabili exercitatione virtutum adeptus
est, vt pro summa ipsarum perfectione & ex-
cellētia iucunde & delectabiliter eas efficiat,
quemadmodum Solis splendor in se stabilis
perseuerat. Eam autem minimē essentialē di-
xerim, cui virtutum splendor instabili ac im-
perfecto quodam modo lucet, vt est splendor
lunæ. Prior illa gratiæ plena delectatio, homi-
nis nondum virtutum habitum assecuti, quem
non essentialē dixi, spiritum quasi seducit, vt
optet eam semper experiri, qua cum fruitur,
gaudet: cum priuatur, dolet inordinate: & dum
hac arridet gratia, ægre & inuitus se transfert
ad alia etiam ex DEI voluntate faciēda, vt
subiecto doceberis exemplo. Minister Sapien-
tiæ quadam vice in sacello quodam obambu-
labat, eratq; cor eius diuino refertum iubilo.
Ecce autem ostiarius eum euocauit ad scēmi-
nam quandam confiteri volentem. Tum ille
inuitus deserens internam cordis voluptatem,
durè accepit ostiarium, iussitq; vt diceret scē-
minæ, alium sibi accersiri mandaret, se iam il-
lus confessionem recipere nolle. At illa pecca-
torum pondere pressa & afflicta, dixit se illi
speciatim piè affici, & confidere se ab illo con-
solatum iri, nec se alteri confiteri velle. Cum
autem ille exire noller, cœpit mulier mœstissi-
mo corde in lachrymas prorumpere, recepitq;
se in angulum quendam, & plorauit diu satis.
Interea Deus celeriter Ministro iucundam il-
lud subtraxit gratiam, moxq; cor illius in sili-
cis morem obduruit. Illo autem scire cupiente

Paradigma
aliud de suo
nō querendo

vnde id accideret, intus ei respondit Deus: Et
 vt tu miseram illam miserè afflictam, conso-
 lationis expertem à te repulisti, ita etiam ego
 Diuinam abs te consolationem subduxi. Ille
 medullitus ingemiscens, pectusquetundens, re-
 pentè ad portam properauit: vbi cum femi-
 nam non inuenisset, malè se habuit. Ostracis
 autem vndiq; cursitans, fentem eam inuenit,
 iussitq; ad portam redire. Quam venientem Mi-
 nister placidus excepit, eiusq; mœrore contra-
 ctum animum blanda consolatione erexit. De-
 inde ab ea recedens, ad sacellum redijt, ac eodè
 momento benigniss. Deus cum sua consola-
 tione redijt, vt ante fuerat. Posthæc Virgo sic lo-
 cuta est: Facile ille afflictiones tulerit, cui eius-
 modi iubilum & interna præstantur gaudia.
 Arqui, ait Minister, deinceps ea omnia multo
 sunt afflictionibus, ijsq; duris valdè compen-
 sanda. Verum vbi tandem Ministri cruces ro-
 mitti cœperunt, Deoq; commodum visum fuit,
 eiusmodi iubili gratia illi reddida est, & pen-
 perpetua in illo perseverauit, siue domi, siue
 foris, siue inter homines, siue solus fuisset. Cre-
 bro ad mensam aut in balneis sedenti eadem
 præstita est gratia, non tamen eo modo qui for-
 ras erumperet, sed introrsus tenderet.

Vbi sit Deus.

CAPVT XVIII.

DEinde Virgo ita ait: Didici iam vterque
 Pater, quid sit Deus: sed vbi sit, etiam scire
 ardeo. Audies id, inquit Minister
 Theolo-